

„Edinost“
Izšaja enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov, ob 6. uri zvečer.
Naročilna značka:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročbe brez priložne naročilnice se uprava
ne odira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samezne številke po 6 stotink (3 nčv.);
izven Trsta pa po 8 stotink (4 nčv.).
Telefon št. 879.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglašit. se računajo po pogodbi
Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravištvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.
Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintin št. 12. Upravištvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Trst in pangermanizem.

II.

Kakor se vidi torej, glavni cilj pangermanizma — ako hoče doseči svoj namen — je Trst. Preko Trsta more Nemčija ustvariti svoj gospodarski in politični program, ki ne gre samo za tem, da se ona pomakne do morja Jadranskega, ampak da bi ona gospodovala na vsem Vztoku. Vztok — evo vam namen pangermanizma! Ali do Vztoka se prihaja preko Avstrije, ali da govorimo še točneje: preko Trsta. Trst je v tem pogledu najvažnejša in najodločilnejša točka!

Lahko je torej umeti vso važnost političnega razvoja v Trstu, in glavno vprašanje je: je-li irredentizem v stanju, je-li sposoben, da se upre pangermanskim tendencijam? Nočemo ponavljati, kar smo že rekli o drugih prilikah, ko smo dokazali, da ni! Ne samo, da ni sposoben v to, ampak irredentizem se pomaga pangermanskim težnjam in privlačuje Nemčijo v Trst. Ni je več iluzije od one, ki jo goje v Italiji, češ, kakor da italijanska agitacija v Primorju pripravlja pot italijanskemu gospodstvu. Ta agitacija pripravljala pot jedino Nemčiji. Isto tako ga ni večega brezglavja, nego je to, kar počenjajo tržaski in istrski irredentisti. Njihovi poslanci se pripravljajo, da na Dunaju sestavijo en klub. To je umevno z njihovega gledišča. Ali ni umljivo, da se tak klub pripravljajo, da stopi na stran nemške levice. Seveda jih ni s tem nimalo ne kličevo k desnici, kajti, kakor danes stoji stvari: kjer so hrvaški in slovenski poslanci, tam ni mesta za Italijane. Mi dokazujemo le, kako neumni so oni in kako — pridružuje se nemški levici — oni delajo le za pangermansko idejo in hočejo, da Trst podjarnijo Nemčiji.

Bilo je časov, ko sta bila italijanski in nemški element v najhujšem nasprotstvu. To nasprotstvo prihaja iz zgodovine in od povsem različne nravi teh dveh plemen. Prihaja iz zgodovine od onega dne, ko so Nemci na pragu med starim in srednjim vekom kakor ocean poplavili Italijo, in ki se razteza po vsem srednjem veku skoro do naših časov. Od Marija z njegovimi Cimbrici in Tevtoni do bitke pri Legnano in poslej je bil tradicionalen spopad med nemškim in ita-

janskim svetom. To nasprotstvo, ki se kaže v samem avskrižju podnebja, kazalo se je v literaturi, a zlasti v umetnosti. Nemčija je mislila vedno, da je poklicna v ime svetega rimskega cesarstva, da gospoduje v Italiji. Angleski zgodovinar Brice je dokazal to najjasneje, ter je pokazal na današnjega cesarja Viljelma, ki se sanja naslednikom imperatorjev rimskega cesarstva. Ko se je bil namenil v Palestino, ni bilo le slučajno, da si je izbral Benetke kakor ono točko, kjer se je hotel ukreati. To je bilo proračunljeno. Preko Benetk, kakor preko luke vazalne države, je hotel on na nadaljnji Vztok in s tem dati nekak simboličen znak svojih aspiracij. Nesrečna politika, katero je zlasti Crispi započel, je naredila Italijo vazalom Nemčije. Govorilo se je o zvezi, ali faktilno je Italija podjarnjena Nemčiji. V duši naroda obstoji vedno tisto avskrižje, ona ista antipatija proti obsovaženemu Tedeseu, ali umetna politika je napravila tako stanje stvari, ki se protivi narodni zavesti. Prine Viktor Napoleon, eden najboljših prijateljev Italije, je dobro uvidele to. V Italiji se vse ponemčuje. Ni samo politika Italije prirejena po volji Nemčije, ampak tudi vse duševno in kulturno življenje njeno. Italijanska vseučilišča se približujejo tipu in metodi nemški. Klasična dela se proučujejo primerno nemškemu duhu, ki je povsem nasproten italijanskemu. Došli smo tako daleč, da italijanski kritiki dajejo Wagnerju prednost pred Verdijem in tega poslednjega imenujejo le velikim talentom, Wagnerja pa genijem. Pangermanizem in irredentizem sta postala rojstna brata.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 5. februvarija 1901.

Slovesno otvorjenje državnega zbora. Sklepije se na sinočnjo pretrgano tozadevno brzojavko, naj podamo tu nadaljevanje in zaključek prestolnega govora. V brzojavki smo dospeli do onega mesta, kjer prestolni govor začenja omenjati odnošaje z drugimi državami. Tu omenja nesrečno smrt kralja italijanskega, ter smrt angležke kraljice, ki je bila izgled vladarskih čednosti. Naši odnošaji do onih držav, s katerimi smo v zvezi, se vedno najprisernejši. Zlasti omenja prestolni govor z veseljem vsprejema, ki so ga našemu

cesarju priredili v Berlinu, povodom zadnjega obiska. Zatem omenja pohvalno vedenje naše mornarice ob dogodkih v Kitaju ter povdarja, da je izključeno, da bi ti dogodki postali nevarni za evropski mir.

Tu začenja oni del prestolnega govora, katerega smo pričakovali z največo radovednostjo — ker se nanaša na sedanjo notranjo krizo. Naglasivši veliki pomen ustavnega življenja, povdarja, da so deželni zbori storili marsikaj koristnega in so s tem podali sliko jedinstva in moči države, ne da bi bila na škodi avtonomija kronovin in dežel. S tem večo žalostjo je cesarja napolnila brezvspešnost zadnjega državnega zbora. Prestolni govor izraža željo, da bi državni zastop vršil svojo dolžnost nasproti vseskupnemu prebivalstvu.

Vsi nameni za duševni in materialni razvoj države so ostali brezvspešni radi narodnega prepira, ki se more rešiti le zakonitim potom. Rešenje jezikovnega vprašanja je ob enem čin pravičnosti in državne rezonance! Vlada porabi vso inicijativo, da se čim prej vzpostavi red in se država oslobodi najhujšega zla. Vladi pa je ob enem dolžnost, da ohrani nedotaknjeno jednotnost jezika v gotovih sferah uprave.

Prestolni govor pozivlja člene državnega zbora, naj po slobodnem in bratskem prizadevanju ustanove mir, ki bo odgovarjal potrebam časa. Varujejo naj častljivo državo, ki vsem narodom nudi jednako varstvo; izglej naj dajo pozni rodovom, kako se posamične želje spravljajo v soglasje z blaginjo skupnosti. Njih odgovornost bodi zvezdovodnica njih dejanjem. Delajo naj in videli bodo delati vse ljudstvo, a blagoslov božji bo počival na tem delu.

Bodoča taktika hrvatskih in slovenskih poslancev. Tudi za danes naj ostane »Slovenec« naš vir. Iz tega vira posnemamo, da je »Slovenskem centru« pristopilo do sedaj 15 členov. Hrvatski poslanci so se v petek sešli s kranjskimi »liberalnimi« in z Robičem in Plojem na dogovore za ustanovitev »Hrvatsko-slovenskega kluba«. Izvolili so odsek, sestojeci iz poslancev: Ivčevića, Spinčića, Perića, Ferjančiča in Ploja, ki naj sestavi pravila hrvatsko-slovenskega kluba.

PODLISTEK 12

Notturmo.

Spisal: Ksaver Šandor-Gjalski. — Prevel: Radi.

No — zopet je nekaj klilo in kipelo v moji najglobokejši notranjosti, kar je hotelo, naj mi ona pride.

V meni je nastal nekaj duvalizem: večkrat sem čutil, da je nekaj dvojnega v meni.

Gledal bi bil ure in ure zamaknjeno v orumenelo tejo. Oziral sem se nanjo brez vsakega hladnega miru, še več, pogled mi je bil strahljiv in negotov. Ali drago mi rastlino sem motril s silnim ginjenjem, z ljubeznijo in zvestobo, misle, da mi je morla prišla roža od nje!

— Pa, kako naj bo drugače? Bil sem pri zavesti, videl sem na svoje lastne oči, kako je odtrgala evetko, — no — kaj dvomim — kaj premišlujem? — Vendar nisem bil gotov, da bi bil to trden dokaz, dasi sem jasno videl — zopet ni izključena močna halucinacija, — ali jaz imam tu pred očmi »corpus facti«. Tu ni več dvoma. Saj je nisem odtrgal sam! — Še bolj pa me je prepričaval ostanek kapljice krvi na srajci.

Vse to je uplivalo name, da sem bil od dne do dne nervoznejši. Namenil sem bil že

iti k zdravniku, ker sem res čutil bolelost vsem telesu. Bdenje, nemir in neka nedoločna bol v vseh straneh telesa me je mučila, da sem bil ves iz sebe. Ali odlašal sem od dne do dne. Nekaj v meni se je protivilo temu pohodu. Kakor da bi se bal, da bi s tem obiskom zgubil »njo« za vedno, njo, o kateri sem vedel, da jo ljubim kakor prej, in niti trenotek nisem dvomil, je-li jo morem še ljubiti. To je delalo, da sem se silil na mir. Slednjič — v prekrasnem gorskem predelu, v blagi tišini vaškega življenja, pod vetercem krasne jeseni in njene poezije, — se mi je posrečilo, da sem okreval, in fizična bol je ponehala. Vedno sem hodil na lov, lovil zajce in ključače: tako, da sem slednjič vendar mogel mirno misliti na ves dogodek.

Res — pretolmačiti ga in domisliti se — ni mi bilo mogoče, ali — »pa dobro — glavno je, da sem doživel tudi po njeni smrti trenotek, kakor da je nisem nikoli zgubil.«

Vendar sem čakal popolnoma mirno oni trenotek, ko pojdem na pokopališče, in popolnoma zbrano in z vestno točnostjo sem odredil vse, kar je trebalo, da se grob odide in razsveži.

Niti iz daleka nisem bil v enakem dušnem stanju, kahor one usodne noči, ko sem bil prvokrat na pokopališču.

V očigled grobu — še več pa potem, ko sem žeplenko prižgal svetiljko, — lotila se me je silna žalost, ali brzo je dala mesto nekemu lahkoumevnemu na pol detinskemu čuvstvu, v katerem mi je bilo, kakor da je ta gomila le na videz tukaj. Malo da nisem govoril sebi: »Evo, zastoj se mučiš, — ne boš je več videl!« — Zgubil sem zopet vso nado, da bi jo videl, — ali — skoro sem bil uverjen, da se mi ona javi, čim bodem na pokopališču sam. Vsporedno s tem se mi je prijavila silna želja po njej, postal sem skrajno nestrpiliv in pošal sem slugo domov. A ono malo zemlje, kar se je razprostiralo okoli ostalih grobov, bilo je vse samotno, in ako se je za poslednjim človekom — nekim starim očetom — zaprla ograja, bil sem zadovoljen.

»Sedaj le!« sem šepetal sebi in pazil z napeto pazljivostjo na vsaki šum — na vsako senco okoli groba.

Ali tiha blaga noč, katero je gibal leni zapadni veter, je ostala pusta in nema, ne da bi mi kaj prinesla. In dočakal sem sivo novembersko jutro, zavito v goste megle, — in stal sem še vedno zastoj pri grobu, s povesenimi očmi na zadnje plamene svetiljk, ki so redno ugašali eden za drugim.

Z neizrečeno tugo sem se vrnil domov, a dva tri dni kasneje sem bil skoro uverjen,

»Slovenec« spremlja posamična imena odbora z enim, dvema in celo tremi klica-jema. To naj bo menda znak začujenja. Struno so napenjali uprav nezmislno, a sedaj se hočejo delati, kakor da se čudijo, ker struna hoče — počiti.

Vtis prestolnega govora na stran-ke. »Piccolo« brzojavljajo z Dunaja, da prestolni govor ni zadovoljil nemških strank. Verujemo, komur je tako narasel apetit, ker so ga preveč razvadili, tega ne more zadovoljiti le takov košček, kakoršen je izjava v prestolnem govoru, da se mora ohraniti jednotnost jezika v določenih sferah uprave! Kaj je njim za jednotno upravo, oni hočejo — nemško nadvladje, oni hočejo monopolizirati državno upravo! Tega jim seveda vlada ne more obljubiti — najmanje pa v prestolnem govoru.

Čehi da so — pravi poročevalci »Piccolov« — še precej zadovoljni, izvzemši oni odstavek, ki povdarja sedanjo ustavo. No, najbolje bo, da počakamo, kaj poreko češki listi sami. O sebi pa lahko rečemo, da nas ni zadovoljil, niti ozlovoljil. Ozlovoljiti nas ni mogel, ker je bila vlada — povdarjamo: vlada, ker vlada sestavlja prestolne govore in je tudi odgovorna zanje — tako previdna, da ni položila v prestolni govor ničesar, kar bi bilo odkrito naperjeno proti pravcem nenemških narodov. Niti oni odstavek ne, ki govori o potrebi jednotnosti jezika v določenih sferah državne uprave, ker mi sami povdarjamo vedno, da se ne protivimo taki jednotnosti, v kolikor in kjer je res neizogibno potrebna, a zahtevamo le, da se to smatra za to, kar je: za dobrovoljno žrtev, ne pa za privilegij Nemecev, ki naj bi se uzakonil.

Kolikor hočemo koncedirati, bi storili le resnični potrebi, ne pa v pripoznanje kakih nemških predpravie! — Zadovoljiti pa nas prestolni govor tudi ni mogel, ker se noče spustiti s polja akademičnega zatrevanja: da je pomirjenje potrebno, da so narodni prepiri škodljivi za državo, in da se ta prepir mora rešiti potom zakona, a se boječe izogiblje vsakemu konkretnemu podatku o načinu ureditve jezikovnih razmer. Znak tega odstavka prestolnega govora je skrb vlade — da ne bi zadela na nobeno stran. Tako pa se veliki problemi — ne rešujejo.

da ne doživim nikdar več nikakega srečanja. In duša moja je pokala od žalosti. Bolečine radi večne ločitve so se zopet silno javile. Globoka melanholija je razprostrela goste svoje senec nad menoj. Dva trije poskusi, da grem v društvo, so se izjalovili popolnoma. Neumna radovednost ljudij, še več pa ono nedogledno nekaj tvojega bližnjega za tvojo nevoljo, je storilo, da mi je bilo vsako društvo neznosno. Odločil sem se vendar, da pojdem na potovanje, pa vendar me je zopet nekaj zadrževalo, ker bi mi bilo še težko zapustiti ta mesta, ki so mi bila priče moje nekdanje sreče.

Druga dva dne sem imel odpočivati. Potni zaboji in torbice so bile pripravljene že popoludne — ah — a pod roko mi je prišel najprej snopič njenih pisem, — onega dragega papirja, kateremu je prvemu poverila najino tajno ljubezen, snopič pisem, ki so bila najin prvi postillon d' amour.

Moder svilen trak se je odvezal — in z zlatom obrobljeni papirji so pali na mizo, z njimi zajedno notni papir in čital sem: Schubert »Warum«, prvi njeni porok, s katerim me je bila vprašala za najino ljubezen.

(Pride se.)

Parlamentarne stvari. »Slavische Correspondenz« poroča, da je desnica gosposke zbornice v svoji večerajšnji seji naprosila kardinala Missio, naj v današnji seji zbornice predlaga, da ista z adreso odgovori na prestolni govor.

V adresno komisijo je izvolila desnica sledeče člene: vit. Bilinskega, kneza Alfreda Liechtensteina, grofa Frid. Schönborna, kneza Lubomirskega, kardinala Missio, dr. Riegro, grofa Harracha, grofa Montecueli in opata Hanswirtha.

Nemška liberalna stranka se je izrekla soglasno proti zopetni izvolitvi dr. Fuehsa predsednikom zbornice poslancev. Skromni, kakor so že vedno ti naši ljubi Nemei, zahtevajo, da predsednika je vzeti iz nemških strank, tvorečih tisto gemeinbürgschaft.

V večerajšnji seji centra ma so prečitali pismo barona Dipaulija, v katerem isti izraža svoje veselje na združenju katoliške ljudske stranke s prejšnjim centromom. Ta skupina izreka svoje zadovoljstvo s prestolnim govorom in izjavlja, da hoče vse storiti v ta namen, da se parlament usposobi za delo.

Poljsko »kolo« se je bavilo večeraj z govoričami, navstalnimi nedavno temu, ki so napravile neugoden utis na poljsko (in tudi češko) javnost. Te govornice so hotele vedeti namreč, da se mnogo deželnih agend podredi ministrstvu za notranje stvari, čemur bi bila posledica ta, da bi se delokrog ministrarjaka skrčil in bi tako trpelo tudi avtonomistično načelo, za katero se Poljaki bore neprestano. Na tozadevno vprašanje je odgovoril predsednik kluba, vitez Jaworski, da mu od strani vlade ni došlo nikako obveščene o kakih takih namerah. »Kolo« je poblastilo Jaworskega, naj v zbornici predlaga izvolitev komisije z nalogo, da sestavi adreso v odgovor na prestolni govor.

Iz italijanskega parlamenta. Večerajsnja seja italijanske zbornice bila je zelo burna. Levica je napadala vlado radi razpuščenja genoveške delavske zbornice. Proti vladi so govorili Daneo, Giolitti in drugi. Tudi minister Baccelli je kritiziral postopanje vlade in očitil ministrskemu predsedniku Saracco, da je prepozno širil ta korak, na kar je levica burno protestirala in mu neomogočila nadaljevanje govora. V govor mu je posegel Saracco, ki je opravičeval svoje postopanje na podlagi liberalne ideje, katere da ni smeti ovirati. Sodi se splošno, da je padee Saraccevega ministerstva neizogiben.

Tržaške vesti.

25-letnica lista »Edinost«. Odbor političnega društva »Edinost« je sporazumno z nekaterimi drugimi rodoljubni določil, da bo prihodnje nedeljo ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Antona novega sv. maša za dušni mir in pokoj umrlim ustanoviteljem oziroma dobrotnikom tega lista. Nadalje so isti rodoljubje odločili, da bo v nedeljo ob 1. uri popoldne **banquet** v restavrantu »pri ogrskem kralju«. Na ta banquet so vabljeni v prvi vrsti vsi še živeči ustanovniki, potem pa tudi drugi prijatelji našemu listu. Kuvert 1 gl. 30 nvč. Prijaviti se je nemudoma ali v našem uredništvu, ali pa v rečenem restavrantu.

Seja mestne delegacije. Večerajsnja seja mestne delegacije se je bavila z vodo vodovoda »Aurisina«, ki je dobila zadnja dva dni nekak slan okus. Na županov poziv je razlagal mestni protofizik, da je ugotovljeno po preiskavah, da slani okus vode prihaja od tod, da je morska voda udrla v izvirk »Aurisina«. Ta fakt, ki ga je od strani družbe »Aurisina« potrtil tudi inž. Cimadori, se je dogodil tudi pred nekoliko leti in da je brez vsake nevarnosti. V bodočnosti se baje to ne pripeti več, ker se že sedaj delajo naprave, ki bodo preprečale ta nedostatek.

Slani okus odpravi se v 3 do 4 dneh, ker toliko časa rabi reservoir na Greti, da se popolnoma napolni z novo čisto vodo. Referent je nadalje omenjal, da se sedaj ne opaža več, da bi nesnage iz mestnih kanalov silile v vodovod in da je radi tega neopravičen vsaki strah, da bi se voda okužila. Razširjenje vodovoda se glasom referentove izjave nadzoruje neprestano od strani mestnega stavbinskega urada. Na vprašanje svet. Doria je omenil protofizik, da se porablja sedaj vodovoda dnevnih 5200 m³ t. j. maksimum, ki ga zmore isti proizvajati.

Ali res nismo politično nič napredovali?? Pod tem naslovom smo prejeli: S posebnim zanimanjem sem čital slavnostni čla-

nek v Vašem listu povodom 25-letnice lista »Edinost«. Z veseljem in zadoščanjem. Kako povzdiga to duha v takih časih obupnih bojov, ko slehernemu, tudi najzavednejemu, prihajajo trenutki kakor da bi hotel kloniti duhom: kako povzdiga to, ko vidi, da vendar-le napredujemo, ko mu kažejo dejstva, katera vidi na lastne oči, da vendar ni bil zastoj trud rodoljubov!

Da, res je in pripoznavati mora tudi najtrdo vratnej pesimist, da smo vendar-le, vzlic vsemu in vsemu, rastle iz sebe, da smo napredovali kakor narod, kakor ste to prav lepo povdarjali v svojem slavnostnem članku.

Ali čujte, jaz Vas moram vendar korigirati, kajti zdi se mi, da tudi v političnem pogledu ni bilo naše delo tako brezvsespšno, kakor pišete Vi. Res je sicer, da vsaka naša zahteva narodne in politične uravi naleta na huji odpor od nasprotne strani, nego kedaj poprej, in na nedobrohotnost državnih organov, ali, ako motrimo položaj mirno, vidimo, da se beseda naša na vseh oblastvih posluša in uvažuje nerazmerno bolj, nego nekdanj. Res je sicer, da ne ustrezajo našim zahtevam, ali zanimajo se vendar-le za vse, kar govorimo mi! To je fakt, gospod urednik! Mene prepričujejo o tem vsakdanja opazovanja, ki jih nabiram v svojem socialnem položaju.

Ne pustite se motiti po vsakdanjem vrišču: od dne do dne narašča spoznanje, da smo tu in postajamo faktor, s katerim bo treba računati!

Za izgled Vam zedoščaj pogled na naša sodišča. Niso nam dobrohotni, kakor nam niso bili nikdar, in kjer le morejo, se proti- vijo ravnopravnosti našega jezika, ali nepobitna resnica je vendar-le, da smo si že nekaj priborili. Ni še veliko to, kar uživamo in trebalo bo še mnogo truda in mnogo odločnosti. Ali prevažno pri tem se mi zdi to, da nasprotniki so že začeli smatrati kakor stvar, ki se ne da spremeniti, marsikaj, radi česar so pred malo leti še dvigali huranski krik. Spominjam vas le, kako je bilo, ko je (še se ne motim) dr. Gregorin prvokrat slovenski govoril na javni razpravi; a danes?! Danes govore vsi naši odvetniki in tržaški listi prinašajo celo poročila — bodi tudi da so kratka — o njih izvajanjih. In kaj vidimo na drugih oblastih! Če tudi so redki slučajji, ko ustrezajo našim pritožbam, vendar vidimo, da jih skoro vsikdar skušajo ovreči, a to nam pravi, da smo jih prisilili, da nas ne prezirajo popolnoma, kakor se nekdanj.

Ponavljam torej: če tudi naše zahteve naletajo na ljut odpor, ali da bi jih kar prezirali, tega si ne upajo več. A jaz menim, da tiči v tem politična pridobitev, katere ne smemo podcenjevati.

Moja sodba je torej taka, da v teh poslednjih 25 letih nismo le dorastli iz sebe, da se nismo le razvijali kakor narod, ampak smo kolikor toliko dorastli tudi politični, da smo postali činiteljem v našem javnem življenju. Meni vsaj se vidi, da smo politično napredovali s tem, da smo nasprotnika iztisnili s pozicije golega zanikanja in potajevanja naše ekzistence.

Po pripoznanju naše ekzistence postanejo boji brzokone še huji in srditost nasprotnikov še večja, ali glavni predpogoj vsakemu političnemu vspehu naroda je ta, da se pripoznava, da — je tu!!

To utrja v meni vero v našo bodočnost, vero, da ostanemo političen činitelj v pokrajini. To so tudi razlogi, da se ne stringam z Vašo izjavo, da politički nismo napredovali, ali da smo celo nazadovali.

Nekdo, ki ni optimist, a tudi ne pesimist.

Olepševanje našega mesta. Pišejo nam: Ko je pred leti nastopilo sedanje mestno gospodarstvo, objubljali so raznovrstnih olepšav v našem mestu!

Kaj se je storilo v dosego teh olepšav, priča oni sicer lepi monumentalni »vodnjak« na trgu pred c. kr. pošto, ki je prava slika neracijonalnega gospodarstva v mestu Trstu!

Vodnjak je res krasno delo, to se ne da tajiti, ali... da bi ga odličili še bolj — ka-li? — je dal magistrat postaviti ob levi strani istega štiri posode za cvetlice — pardon! hotel sem reči — štiri smetnike!! Da pa bo slika popolnejša, svetujemo tem slavnim olepševalcem našega mesta, naj postavijo še štiri take »posode« tudi na desno stran tega monumenta — rasonosti naših mestnih gospodov! Tako bo bolj fletno, ker ne bo »vegalo« in bo vsaj nekoliko simetrije!

V ulici Carintia, na oglu ulice Vienna, so tudi postavili štiri take »posode« in to

baš na trotoar, tako, da je tam težko hoditi, ako se nočeš dotakniti onih posod, ozioroma — dišav, ki so naložene v istih!

Umrli je sinoči na Vrdeli gospa Marija Žerjal iz znane rodbine Rebek-Zerjalove. Pokojnica je bila v dobi 72 let in je bila prava pristna okoličanska korenina, ki se je tudi o času volitev izkazala značajno slovensko ženo tudi v lice nasprotnim mogočnim agitatorjem. Mir duši njeni!

To so razmere! »Slovensko pevsko društvo« je želelo svojemu mnogoletnemu členu in sotrudniku, nepozabnemu Andreju Mušiču, podati zadnji dokaz ljubezni in spoštovanja s tem, da mu zapoje pesem-žalostinko. Menda je bila to plemenita želja. Pieteta do mrtvih, to je menda zakon človeške nravi, katerega spoštujemo povsodi, kjer le bijejo čuteča srea. Strast in sovražstvo sta grda stvar, ali povsod bi ju človek še odpustil, ali vsaj umel... pred veličastjo smrti pa ju ne more odpustiti! Strast na takem mestu in ob taki priliki je zgolj negacija plemenitosti človeškega čustvovanja.

A mi živimo v mestu, kjer se mnogo govori o napredku, o civilizaciji in celo o humaniteti. Človek z normalnim človeškim razumom in — srcem bi torej menil, da je jednostavno izključeno, da bi želja, položiti dragemu pokojniku zadnji tribut ljubezni in prijateljstva, mogla naleteti na kake ovire... I seveda, bi moral misliti tako, ako ne bi bile naše razmere — da-si živino v mestu napredka, civilizacije in humanitete — tako malo podobne načelu — civilizacije in humanite.

Čujte le! »Slovensko pevsko društvo« je odposlal večeraj deputacijo na magistrat in na — škofijo; deputaciji je bil nalog, da izrazi željo društva in izposluje dovoljenje, da bi pred hišo žalosti ali pa — v cerkvi snelo zapeti žalostinko. Da so na magistratu odklonili, temu se — kakor je sicer žalostno tudi to — ne čudimo; ali da so dobili tudi na škofiji povsem jednak odgovor — to vzbuja v nas čustva, za katera je beseda »začujenje« veliko preblaga. Na obeh mestih so dobili odgovor: pod nikakim pogojem...

Ali naj pišemo še kaj v označenje takih razmer? Ne, ne treba. Fakt sam na sebi je tako žaljiv za človeško in krščansko čustvovanje, da bi bila vsaka beseda odveč!! Onim pa, ki nam groze, ker se utikamo v cerkvene stvari, odgovorjamo, da vzroki takemu postopanju od cerkvene strani so notorični, obče znani, ker njihove efekte občutimo vsaki dan na vseh poljih javnega življenja; ti vzroki pa ne temelje niti ne v naukih vere, niti ne v fundamentih cerkve, ampak leže izven vere in izven cerkve. Če pa je že dovoljeno, da necerkveni in neverski uplivi govore tudi v cerkvi, potem mora biti dovoljeno tudi slovenskemu posvetnjaku, da se »vtika« v cerkvene stvari in tam — brani pravo svojega naroda!! Da pa je ta obramba tudi tu tako malo vspešna — kakor kaže ta najnovejši dogodek — to je ravno, kar ogorča čustvo. Gospod i pomiluj!

O večerajšnjem dogodku v Rojanu doznajemo nadalje, da so stražarji večeraj zjutraj prijeli Ivana Plesničarja in sicer na stari openski cesti, potem ko so ga iskali vso noč. Plesničar je zelo potrt; ob žalostni novici o dekletovi smrti se je spustil v neutolažljiv jok; videti je ves zmešan in zatrjuje, da ni vedel, da je puška nabita in da se mu je slučajno sprožila. Odpeljali so ga v zapor v ulici Tigor, kjer ga bodo neprestano opazovali.

Ladljo »Zenit«, o kateri smo že poročali, da se je zarila med skalovje blizu Poreča, smatrajo za izgubljeno ter je prepuščena na razpolago pristojni zavarovalni družbi. Moštvo iste je sedaj v Poreču; parnik »Pelagosa«, ki je odpul na pomoč, se je povrnil v Trst sinoči ob 5^{1/2} uri.

Z naših sodišč. Dvajsetletni mehanik Kimon Crisoulis je bil večeraj obsojen pred tukajšnjim deželnim sodiščem radi tatvine na 4 mesečno težko ječo; 24-letni Salvator Bella iz Reggia v Kalabriji in 20-letni Hugo Ipavitz iz Trsta sta bila obsojena vsaki na 3-mesečno težko ječo. 18-letni Ant. Samsa iz Pregarji je bil obsojen na 8-mesečno težko ječo, ker je izbil Fr. Franku s kamnom 10 zobov.

Mlada praktikanta. Večeraj zvečer je zapazil polic. stražnik v slobodni luki dva paglavca, ki sta kradla limone iz nekega zaboja. Jeden njiju mu je še za časa pokazal pete, drugega pa se je stražniku posrečilo uloviti ter ga je odvel na policijo. Premetni

zmovič je dal, vprašan po njega imenu, petkrat kriv naslov in petkrat je moral stražnik iskati fantove stariše po mestu. No, slednjič, šestič, je vendar povedal pravo ime in stražnik ga je potem izročil starišem v kaznovanje. »Časom bodeš še minister, ako vedno priden boš!«

Sprememba plovnega reda med Trstom in Benetkami. Lloydovo ravnateljstvo naznanja sledeči plovni red med Trstom in Benetkami, kateri stopi v veljavo v torek dne 12. t. m.:

Odhod iz Trsta ob torkih, četrtkih in sobotah ob polnoči; odhod iz Benetk: ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 11. uri po noči.

Prebrisan slepar. V mirodilnico bratov Zernitz v ulici Stadion št. 2, je prišel večeraj zjutraj neki težak ter kupil na ime lastnika hotela »Evrope« za 25 kron gob. Ker pa ni imel niti listka, niti denarja, poslal je gospodar mirodilnice z njim svojega delavca, da mu prinese listek, na kar je bil hotelir (glasom težakove izjave) brzokone pozabil. Ko sta prišla do hotela, rekel je namišljeni hotelov uslužbenec spremljevalcu, naj ga počaka pred vratmi, da mu listek takoj prinese, ali ta je zastoj čakal, ker, kakor je izvedel pozneje, niso v hotelu ničesar naročili. Premeteni slepar pa je med tem zbežal skozi druge duri restavracije.

Umrljivost v Trstu. Od 20. jan. do včevši 26. jan. je umrlo 59 možkih in 57 ženskih, skupaj 116 oseb, proti 123 v isti dobi lanskega leta, in sicer 23 starih do 1 leta 16 do 5 let, 3 do 20 let, 7 do 30 let, 6 do 40 let, 15 do 60 let, 34 do 80 let in 12 nad 80 let. Povprečna umrljivost tega tedna znaša 36:2 od tisoč. Smrt je provzročila sušica v 15, boleznj v sopihih v 33, enteritis v 1, legar v 1 slučajih, škrlatica v 1, krup v 1 ošpice 0 hripavica v 2 slučajih.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 6. februvarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Maiolica št. 13, hišna oprava; v ulici S. Giacomo in Monte štev. 2., hišna oprava; v ulici Mozza št. 2, hišna oprava; v ulici Ponterosso št. 3. in v ulici Cavana št. 7, knjige, botiljke, vaze, hišna oprava in mineralne vode; v Kjadinu št. 121, hišna oprava in glasovir; v ulici Chiozza št. 12, hišna oprava.

Okrajna bolniška blagajna. Tekom prošlega tedna je bilo prijavljenih 500 slučajev boleznj, 498 oseb je proglašeni zdravimi, 1224 jih je ostalo v zdravljenju, med poslednjimi 195 takih, ki so ponesrečili na delu. V 216 slučajih so se bolniški pregrešili proti naredbam zdravnikov. Na podporah se je izplačalo tekem tedna 12.159:42 kron.

Vremenski vestnik. Večeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 5.0, ob 2. uri popoldne 10.7 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 758.0. — Danes plima ob 9.54 predp. in ob 10.59 pop.; oseka ob 4.0 predpoludne in ob 4.28 popoldne.

Velika predpustna veselica, ki jo priredi vrlo pevsko društvo »Adrija« v Barokovljah prihodnje nedeljo, t. j. dne 10. t. m. v krasno odličeni veliki dvorani »Narodnega doma«, obeta biti nekaj zelo zanimivega. Za danes omenjamo le, da se bosta na tej veselici pela krasna mešana zbor »Potrkan ples« in »Čukova ženitev« ter se bo predstavljala lepa šaloigra »Servus Petelinček«. Natanjnejši vsprede te veselice priobčimo prihodnjič.

V počeščenje spomina pokojnega Andreja Mušiča. Rodbina K. Štoka je darovala mesto venca na krsto možki podružnici družbe sv. Cirila in Metoda 10 kron. — Tvrška Dejak, da počasti spomin svojega nepozabnega uradnika, 30 kron.

Vesti iz ostale Primorske.

× Konj ga je ubil. Josip Črne iz Grgarja, mož 31 let, voznik pri tvrdki O. Lenassi v Solkanu, je vozil v ponedeljek poln voz hlovov iz Trnovskega gozda. Med potjo ga je pa jeden njegovih konj tako nesrečno brenil s kopitom v prsa, da je nesrečni mož kmalu potem umrl. Ležal je mrtev na cesti delj časa, ne da bi ga bil kdo opazil. Še le pozneje mimo vozeči postiljon ga je opazil, pobral in odpeljal v Grgar.

× Ljudsko štetje v Gorici. Po dosedanjih zaključkih ljudskega štetja v mestu Gorici so znani sledeči podatki:

Z dnem 31. decembra 1900 je bilo v

Gorici 23.671 prebivalcev nasproti 20.751 leta 1890, torej je narastlo število prebivalstva v Gorici v zadnjem desetletju za 2920 oseb. Poleg onih 23.671 je pa bilo v Gorici z dnem 31. decembra 1900 še 1700 aktivnih vojakov, tako, da je znašalo vse prebivalstvo 25.300 oseb.

Hiš je imela Gorica 31. decembra 1890 1603, a 31. decembra 1900 pa jih je bilo 1935, toraj več 332.

× **Dragi tiči!** Iz Pulja nam pišejo: Pred tednom dnij se je pripeljal v Pulj njegov ekscelencija e. kr. namestnik Goëss s parnikom e. kr. pomorske vlade. Ni prišel po uradnem poslu, pač pa: da se udeleži lova na otoku Brioni. Tako so sporočili tudi laški časopisi. Ker je gospod namestnik ustrelil samo štiri ptiče nikake vrednosti, so ti morali biti drago plačani, ako pomislimo, da se je nalašč za to pripeljal s posebnim parnikom!

× **Baruffa in famegia** in drugo. Iz Pulja nam pišejo: Česar se ni pričakovalo, se je zgodilo! Zastopniki e. in kr. mornarice v mestnem zastopu puljskem, gg. Čermak, Molitor, Kofijač in dr. Kesslitz, ki so sicer vedni podpiratelji mestne kamore, so odložili svoje časti in njihove demisije so bile sprejete v javni seji — s soglasnim molkom vseh navzočih starešin. Naglašam: navzočih!! Kajti v istem razredu so bili izvoljeni še nekateri »e. in kr.« ter »e. kr.« uradniki in od teh, čeprav so bili v seji navzoči, ni niti eden črtnil besedice, da bi obžaloval demisijo svojih kolegov. — To dejstvo kriči. Vzroki demisijam se navajajo razni. Gospoda iz laškega tabora bi hotela demisionarce spraviti v zvezo z glasovanjem v javni seji o nakupu hiše društva »Operaia«, o katerem glasovanju so ostali gospodje zastopniki mornarice osamljeni. V kolikor je stvar znana v javnosti, so vzroki drugačni. Glavni razlog za odstop je bilo menda finančijelo gospodarstvo patronov na magistratu z ljudskimi žulji, posebno pa z novim davkom »soldo pigioni« ali stanarino, katerega dohodki so se baje potrošili v popolnoma druge namene, nego so bili v resnici določeni. Najohi prijatelji in somišljeniki izza časa volitev sedaj odstopajočima Molitorju in Kofijaču niso smatrali umestnim, da bi ju vzeli v obrambo. Varvanec preznanega gospoda Franka, poštni kontrolor Hroneich, narodni odpadnik, je celo javno napal Kofijača radi njegovega kritikovanja o mestnem gospodarstvu. Takrat pa, ko je isti gospod Kofijač o zadnjih državnozbornih volitvah z vsemi močmi agitiral z laško-irredentarskega kandidata Bennatija, je bil dober, kakor je bil dober tudi gosp. Molitor, ki je celo podpisal svoje ime na povabila, s katerimi se je prosilo, naj volilec glasujejo za take kandidate volilne može, ki oddajo svoje glasove Bennatiju. Sedaj, ko je zamorec storil svojo dolžnost (!), more iti, ne taborajo ga več! Tukaj se je zopet pokazalo, kako je svet nehvaležen in kako irredentarska stranka le izkorišča slepoto naših »e. kr.« in »e. in kr.«

Povrhu vsega je še tukajšnji »Popolo istriano« ostro napadel g. Kofijača radi njegovega odstopa v seji ter ga celo osebno žalil. Očital mu je oni moment, ko je Rizzi odložil župansko čast in je tudi Kofijač šel prosit Rizzija, da umakne odpoved. Je pa tudi takih ljudi, ki so prepričani, da je vsa ta demisija le dogovorjena komedija, pesek v oči — centralni vladi. Ker se naši »e. in kr.« boje kakke interpelacije v državnem zboru radi njih vedenja povodom državnozbornih volitev, pa bi se hoteli nekako salvirati s tem, da pokažejo, kako da pripadniki mornarice niso imeli nič skupnega s tisto stranko, ki je poslanecem v državnem zboru izvolila — irredentarja Bennatija!

Pred nekaj tednov je prišel v Pulj poslanec e. kr. poštnega ravnateljstva iz Trsta ter je poklical pred-se vse uslužbence e. kr. pošte. Vsi so se vpraševali radovedno, v kakov namen so jih poklicali. No, slednjič jim je to povedal gospod komisar sam, vprašaje jih, naj povedo, da-li so bili »prisiljeni« glasovati za volilne može, katere je kandidiral laška stranka? Umeje se, da niti eden njih se ni upal črtniti ni besede proti onemu, ki jih ima v pesteh vseh. Ko bi bil gospod komisar vpraševal malce drugače — n. pr.: »Povejte, kedo vam je ob času volitve delil volilne listke, oziroma se pobrigal, da ste volili laške kandidate?« — bi po

svoji vesti bili morali odgovoriti golo resnico, da je ta oseba bil oni, ki je dovolil, da so bili za kandidate italijansko-irredentarske stranke postavljeni kar trije poštni uradniki! — Gospod komisar se je zadovoljno vrnil v Trst, ker si je preskrbel izjavo — za vsaki slučaj (namreč interpelacije v državnem zboru) — da poštini uslužbenec ni nikdo »silil« glasovati za laške kandidate! In vendar je znano, da so morali storiti tako. Preiskava je sledila vsled otvorjenega pisma na ministra trgovine, katerega je bil prinesel socialistični list »Il Proletario«.

× **Društvo »Venec«** v Kozini priredi dne 10. t. m. v prostorih hotela »Kozina« veselico z nastopnim vspeškom:

1. Foerster: »Planinska«, poje možki zbor. 2. Fr. Gerbič: »Želja Slovenca na tujem«, poje možki zbor. 3. P. H. Sattner: »Nazaj v planinski raj«, poje mešani zbor. 4. Aškerc: »Tri ptiče«, deklamacija. 5. Ferjančič: »Sijaj solnce«, poje možki zbor. 7. Iv. pl. Zajc: »U boj«, poje možki zbor. 8. »Blaznica v prvem nadstropju«, veseloigra v enem dejanju. 9. Ples. — Začetek točno ob 6. in pol uri zvečer. — Med p. sameznimi točkami in plesom bo svirala godba. Vstopnina k igri, deklamaciji in petju za osebo 60 vinarjev; k plesu za gospode 1 krono, gospe 60 vinarjev. K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

× **Bralno in pevsko društvo »Slavec«** v Ricmanjih priredi dne 17. t. m. svojo veselico z raznovrstnim programom, katerega priobčimo pravočasno.

Vesti iz Kranjske.

* **Čudno tele.** V Sunjah vrgla je krava nenavadno tele, ki ima na glavi — tri pare ušes. Ušesa so nekoliko manjša, a stoje v vrsti drugo poleg drugega. In še ne kaj je bilo čudnega na teletu. Ko je prišlo na svet, je bilo pokrito z malimi živalicami, sličnimi gnidam. Kako so došle na tele, je težko razumeti.

* **Nesreča.** Minole srede je ponesrečil 14-letni Fric Kovač iz Novega mesta. V družbi s hlapcem je peljal s parom konj neko gospo iz Novega mesta do Rateža. Domov gredé ni hotel jeden konj vleči, zbok česar sta ga fant in hlapec spregla. Hlapec se je potem odpeljal z jednim konjem, družega (spreženega) pa je vodil Kovač sam domov. Ker fanta le ni bilo od nikoder, šla ga je iskat mati s svojo hčerko, kljub temu, da je silno snežilo. Na mitnici v Cikavi pa je izvedela, da je sin že pred precej časa odšel proti domu. Vrnili sta se torej in nazaj gredé sta kmalu začeli konja sopsi kraj ceste. Približavši sta ugledali grozen prizor. Sin je ležal pod kojem in mu je bilo videti le nogi. Na pomoč prišli ljudje izvlekli so siromaka mrtvega iz-pod konja. Imel je ranjeno glavo in udrti prsi. Bržkone se je nesreča zgodila tako, da se je konj, ker oslabil, nenadoma zgrudil nanj in ga pokopal. Konj je poginil še istega dne.

Vesti iz Štajerske.

— Slovenska zmaga v Tolstem Vrhu. Dne 26. januarja bile so občinske volitve za Tolsti vrh. Nasprotna nemškutarška stranka delala je na vse kriplje, da si ohrani gospodarstvo, ali vse zastoj, slovenska stranka je zmagala v vseh 3 razredih. Zanimiva je bila posebno otvoritev volitve. Dosedanji župan jo je začel »eröffnati«, kar se je oglašil jeden volilec in tirjal, naj se govori slovensko, ker so vsi Slovenci. »No, pa povejte vi, kako se pravi to slovensko?« — »O, jaz že vem!« — »No, kako?« — »Otvorjam volitev!« se je odrezal mož. Čast slovenskemu možu, ki se ni vstrašil zahtevati upoštevanje svojega jezika vselej in povsod.

— Celjski mestni očetje se še vedno niso sprijaznili s slovensko trgovino z železjem »Merkur« in nočejo dovoliti, da bi na dvorišču sezidali komptoir, skladišče in hlev.

Razne vesti.

O imejteljih častnega znamenja za umetnost in znanost. Čuden slučaj je hotel, da so tekom nekaj dni umrli trije vnaunji imejtelji častnega znamenja za umetnost in znanost: vojvoda Albert Broglie-ški, člen

francoske akademije, slikar Arnold Böcklin in Giuseppe Verdi. Sedaj so živi še sledeči imejtelji častnega znamenja: kraljica Elizabeta Rumunska (Carmen Sylva), ruski državni odvetnik in učitelj ljudskega prava, profesor Friderik pl. Martens, ruski tajni medic. svetnik profesor dr. Rudolf Virchow, profesor dr. Teodor Mommsen, slikar profesor dr. Menzel in romanopisec Henrik Sienkiewicz.

Franciszek Preszeren.

O priliki lanske stoletnice Prešernove so se odzvali vsi večji slovanski rodovi tako sè slavnostni, kakor sè slavnostnimi spisi o našem prvem pesniku. Posebno so se odlikovali Rusi, ker jim je profesor Korš prevedel vsega Prešerna na njihov jezik.

Poljaki niso zaostali, ki so se doslej najmanj brigali za slovenske razmere. Tudi tukaj so se stvari začele obračati na bolje, odkar prof. Jan Leciejewski svoje rojake seznanja z našim malim narodom. Jan Leciejewski iz Miejske Gorke na Poznanskem, profesor klasičnega jezikoslovja na gimnaziji v Stryju, pa pridodeljen 4. državni gimnaziji v Lvovu in privatni docent slavistike na tamošnjem vseučilišču, je v odličnem listu »Warszawski Ateneum« objavil spis pod zgoraj navedenim naslovom, ki je izšel tudi v posebnem ponatisku. V uvodu omenja, da slavnosti, ki se prirejajo Prešernu na čast, presegajo ozke meje slovanske zemlje in odmevajo po vsem slovanskem svetu. Častilecem Prešernovim pa se pridružujejo tudi Poljaki. Dalje opisuje Leciejewski razmere, kakoršne so bile na Slovenskem glede literarnih rečij pred Prešernom, potem načrta njegovo življenje in ga opisuje kakor pesnika, označuje pesmi in ga primerja z Mickiewiczem.

Slovenci smejo z veseljem konstatirati dejstvo, da imajo sedaj tudi v Poljaki prijatelje; dr. Leciejewski je bil 1883. l. gost pokojnega Bož. Raiča in je svoje vtise med Slovenci opisal v posebni brošurici; pisal je tudi o slovenskih narodnih pesnih; ta poslednji spis se je lani omenjal tudi v »Edinosti«. Slovenci smo hvaležni nadarjenemu našem prijatelju v Lvovu.

Brzobjavna poročila.

Glasovi o prestolnem govoru.

DUNAJ 5. (B.) »Fremdenblatt« pravi, da zavrnitev narodnega prepira na zakonita pota pomenja veliko pridobitev za parlamentarizem, kajti s tem je uveljavljeno načelo zastopano vedno od Nemcev. »Neue Freie Presse« pravi, da deluje simpatično po toplem in izrazitem sklicevanju na ustavo, pogreša pa onega okoli česar naj bi se združila večina voljna za delo.

»N. W. Tagblatt« povdarja brezbarvno nedolžnost glede rešenja narodnega vprašanja. »Vaterland« meni, da se prestolni govor srečno izogiblje vsemu, kar bi moglo konflikte poostriiti. »Deutsches Volksblatt« se vidi dragocen oni odstavek, ki je naperjen proti obstrukciji in oni o uravnavi jezikovnega vprašanja. »Deutsche Zeitung«, meni, da Nemci morajo biti zadovoljni s prestolnim govorom. »Neues Wiener Journal« meni, da bo parlament pod odgovornostjo, na katero je bil opozorjen od najvišje strani moral delovati, ako ne, bo država rešena vse odgovornosti.

»Reichswehr« vidi v prestolnem govoru apel, katerega resnosti in jasnosti se ne more nihče odtežati. »Arbeiter Zeitung« ugaja posebno pripoznanje važnosti parlamenta, »Wiener Tagblatt« pa povdarjanje ustave.

»Ostdeutsche Rundschau« pravi, da toliko dobrih namenov ni še nobena vlada položila v prestolni govor ali izvedenje tega bi bilo mogoče le tedaj, ako bi se narodna vprašanja zapostavila. V to pa ne veruje.

Državni zbor.

DUNAJ 5. (B.) Starostni predsednik Weigel je otvoril sejo ob 11. uri in pol. Po prečitanju došlih spisov je začelo zrebanje oddelkov. Seja traja dalje.

Iz nemške ljudske stranke.

DUNAJ 5. (B.) Nemška ljudska stranka je sklenila zavzeti se za to, da se odstopi od adrese debate in se takoj prestopi v razpravo gospodarskih vprašanj.

V tem smislu hoče delovati tudi na ljudske stranke. O volitvi predsedništva bo zahtevala ta skupina, da se ji odkaže mesto prvega podpredsednika.

Velik štrajk.

MADRID 5. (B.) V Gijonu je 15500 delavcev stopilo v štrajk; proglašeno je obredno stanje.

Vojna v južni Afriki.

CLAMWILLIAM 3. (B.) Patulje kolonijalnih čet naletele so blizu Klippfonteina na Bure. Po peturnem boju so bili Buri pregnani iz njih pozicij. Radi gostega grovja je bilo preganjanje istih nemogoče. Buri so izgubili 3 može, Angleži nobenega. Ogleduhi Kitchenerjevih čet so naleteli večraj pri Dornriverju na sovražnika.

Poslanice angleškega kralja.

LONDON 5. (B.) V poslanicah do svojih narodov in kolonij izraža kralj globoko hvaležnost na prisrčnih pojavih povodom smrti kraljice Viktorije ter izjavlja, da si bo prizadeval izpolnjevati svoje svete obveze.

Književnost in umetnost.

»Vinarski in vrtnarski list«. Pod tem naslovom je začel pred nekoliko dnevi v naši tiskarni izhajati list, ki je namenjen v pouk slovenskim vinogradnikom, sadjarjem in vrtnarjem. List je ob enem glasilo naše kmetijske družbe. Če pomislimo, da je gospodarski napredek edina pot, po kateri zamoreno priti tudi do narodnega napredka in gospodarski propalo ljudstvo le težko ali sploh ne napreduje, zato smemo list le z veseljem pozdravljati. Saj je ravno našem kmetu dobra šola tako potrebna, kakor ribi voda. Istra bi bila lahko raj vse Avstrije, če bi znalo ljudstvo izkoristiti njeno lego, obnebbe in zemljo.

List ureduje strokovnjak in kmetijski sin, ki pozna vse težnje in potrebe našega kmeta, to pa ne samo enega kraja, marveč vse dežele. Njegova služba mu daje to priliko. List stane za vse leto samo 1 krono, za deset iztisov dobi enega se po vrhu. Ta cena je zato tako nizka, da si list lahko naroče tudi siromašni kmetovalci. Naročnina naj se pošilja na naslov: Slovenska kmetijska družba v Trstu (Via Geppa 14).

Ker je tudi ta list edini slovenski v gornjih strokah, zato ne moremo drugače, nego da kličemo svojim čitateljem: širite list med kmetško ljudstvo in pokažite, da niste med onimi, katerim je naš kmetijski narod — deveta briga!

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoja

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst

••• T R S T •••

TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Limitanea

ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (solsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANJ CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporočila svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke. Poltne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpoklitate je poltne prosta. Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah. Za mnogobrojne naročbe se priporočila Josip Stantiš čuvj. mojster

Dunajska filjalka
Bankne vloge na knjižice s 4%.
 Banka, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Naznanilo.

Slavnostna številna našega lista od 1. februarja t. l., prodajala se bo vseh tobakarnah v Trstu in okolici cel tekoči teden.

Uprava „Edinosti“.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred. Kolonijalno blago:

za 50 kg. v kronah.	
Kava: Santos I.	94.-
II.	84.-
Rio I.	94.-
II.	88.-
Santos in Rio lavé I.	115.-
II.	115.-
Laguaira lavé I.	127.-
Laguaira lavé II.	112.-
Maracaibo	106.-
Guatemala	151.-
S. Salvador	107.-
Costarica	116.-
Portorico	140.-
S. Domingo	107.-
Jamaica	97.-
Malabar Plant	161.-
Java W. J. B.	180.-
Moka	150.-
Poper: Singapore	99.-
Penang	92.-
Tellichery	98.-
beli	137.-
Piment:	59.-
Sladka skorja: (cimeti)	87.-
electa	91.-
Riz: italijanski	16.-22.50
Indijski	10.50 15.-
Japonski	15.50 17.75
Južno sadje:	
Režiči: (novi)	10.-13.-
Datelji:	14.50 16.-
Smokve: (Calamata) v vencih novi	14.50 16.-
proste	14.50 16.-
puljsko (Puglia)	26.50 51.50
smirnske (v skatljicah)	124.-126.-
Mandeljni: sladki I. Bari novi	39.50
Lešniki: siciljski	50.-
Istrija	67.-
levantinski olupljeni	38.-63.-
grozdje (cibibe): Elemé	60.-85.-
Sultanine	55.-
iz Perzije	28.-
erne Cismé	48.-
Morea	4.-15.-
Lipari	3.50 6.-
Pomerance: (zaboj)	83.-88.-
Puglia (zaboj)	41.-
Limone	38.-41.-
Olje oljino italijansko I. Bari	32.-34.-
albansko	52.-
dalmatinsko	
bombaževo ameriansko	
bombaževo angleško	
sesamovo	

Podpisana rodbina naznanja svojim sorodnikom, znaneem in prijateljem, da je nje soproga oziroma mati, tašča in stara mati

Marija Žerjal

sinoči ob 6. uri v gospodu zaspala po daljši in mučni bolezni.

Pogreb zemskih ostankov drage pokojnice bo jutri v sredo ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti na Vrdeli št. 351.

Na Vrdeli, 5. februarja.

Rodbina Rebek-Žerjal.

GOSTILNA

Pri Gambrianusu

Via Rossetti št. 2

Odprta vsaki dan do polnoči.

Podpisana naznanja slavnemu občinstvu, da toči vina prve vrste in sicer:

vipavsko belo po	44 novč.
istersko črno po	40 >
dalmatinsko po	36 >
brijsko rebulo po	44 >
in izvrstno senožeško pivo po	24 >
Kuhinja preskrbljena je vedno z gorkimi in mrzlimi jedil, ter stane:	
kosili s prikuho	18 novč.
porejjo pečenke s solato	30 <
kuretina in teletane cvrta	
porejja	30 >

Vse druge jedi po jako nizkih cenah. Za obilen obisk priporoča se slav. slovenskemu občinstvu; udana

Marija Butkovič.

Tužnim srcem naznanjamo prežalostno vest, da je naš preljubljeni sin, brat oziroma svak

Andrej Mušič

uradnik pri tvrđki A. Dejak junior

danes ob 7. uri in pol zvečer po dolgotrajni bolezni, previden se sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki se prevedejo iz tukajšnje mestne bolnišnice v sredo ob 8. uri zjutraj naravnost v Senožeče, kjer bodo položeni k večnemu počitku.

TRST, dne 4. januarja 1901.

Žalujoča družina.

Ugodna prilika.

IZBOR

NAOČNIKOV IN NANOŠNIKOV

s pereokopičnimi lečami predpisani od zdravnikov; okovi iz jekla, niklja, zlata in srebra po jako nizkih cenah.

IZBOR

akromatičnih daljnogledov. Moderne lorinjete po nečuvno nizkih cenah in brez konkurence.

Izvršuje se vsakovrstne poprave teh predmetov.

Via Nuova — nasproti lekarne Zanetti — Via Nuova.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece neobhodno potrebno.

Vdobjiva se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zalog na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjno varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

zavarovanje proti kurzni izgubi. Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menjlo najkulantneje. Borzna naročila.

Najbolja prevlaka za podove je Fernolendtov bliščeči lak za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako prejšno prevlako, se ne prilepi, se ga lahko opere in je trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni v plehasti skatliji.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov
ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, I Schulerstrasse št. 21
 Ustanovljena 1832.

Razposilja se tudi po poštnem povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnila nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo za ohranjanje podplatov „Vandol“, Kovinska čistilna zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura obstoječa iz

14 krasnih dragocenih predmetov in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tud posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno urejena s 3 letnim jamstvom in skatljico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna verizica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldin-igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etvijuu.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrđka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarjajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in povrnem denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice sprejemnice, žimnic in peresnic, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga z lesom

vsake vrste in mere za mizarje in kolarje; zlasti pa kolesne špiče, platišča, karteje, remeljne itd. priporočata

Božič & Stanič

TRST — Via Lazzaretto vecchio 18 — TRST

Zaloga cementa

je na prodaj po nizki ceni. Kupčija donša lep dobiček in je sosebno pripravna za kakega slovenskega trgoveca.

Več se izve v kavarni Commercio pri g. Antonu Šorliju ustmeno ali pisмено.